Gyakorlatvezető mentortanár
Szakvizsgás képzés

Tantárgyleírások

Kód: BT-SZVMKA140	**Konfliktus- és agressziókezelés a tanári/mentori munkában I. – II.**			**Kreditszám:** 4
Választhatóság: kötelező	**óraszám/félév:** 10	**Kurzuszárás:** kollokvium	**Tanóraforma:** előadás	**Előfeltétel:** —

A tárgy célja:
A gyakorló pedagógusok szociális kompetenciáinak fejlesztése, amelyek segítségével konstruktívabban tudják majd egyéni és közösségi konfliktusaikat kezelni és ezen tudásukat képesek lesznek továbbadni. Az elsajátított készségek segítségével a munkájuk során felbukkanó problémás esetek megoldásához támpontokat kapnak, fejlődik a nehéz nevelési helyzetekben tanúsított önkontrolljuk. Empátián, tolerancián alapuló asszertív probléma megoldási stratégiáik bővülnek, kommunikációjuk hatékonysága fokozódik. Együttműködési készségük fejlődése meghatározó, hiszen saját agressziókezelési és konfliktus-megoldási magatartásuk mintát jelent tanítványaik és hallgatóik problémakezeléséhez.

Tematika:

1. Az agresszió fogalma, agresszió elméletek
2. Az agresszió fejlődés-lélektani aspektusai
3. az agresszív viselkedés, mint tünet
4. A konfliktus-definíció, konfliktus-elméletek
5. Konfliktuskezelési stratégiák

Szakirodalom:

Fodor Gábor: Tanár–szerep–konfliktusok, Új pedagógiai szemle, 2000. február
Hárdi István (szerk.): Az agresszió világa. 2000, Budapest, Medicina
Könyvkiadó Rt.
Hoffman Rózsa: A tanár–diák kapcsolat változásai, Új Pedagógiai Szemle, 2002. július–augusztus
Karl. E. Dambach: Pszichoterror (mobbing) az iskolában, Akkord Kiadó Kft., Budapest, 2001.
Munkahelyi tényezők és pszichés jól-lét az oktatás és kultúra területén dolgozó nők körében In: Mentálhigiéné és pszichoszomatikaVolume 7, Number 2 / June 2006.
Negrea V.: Mire jók a konfliktusok? In: Vekerdy, T. (szerk.): Van más megoldás is. Alternatív módszerek a középiskolában. Sulinova, Budapest, 2006.
Sárik Eszter: Az iskola betegei, avagy az iskola beteg?,Új Pedagógiai Szemle, 2001. június
Dr Szekszárdi Júlia: A konfliktuskezelés gyakorlata, Új Pedagógiai Szemle, 2001. május
Dr. Szekszárdi Júlia: Konfliktusok pedagógiája, Veszprémi Egyetemi Kiadó, Veszprém, 2002.
Dr. Szekszárdi Júlia: Konfliktuspedagógiai Szöveggyűjtemény, Veszprémi Egyetemi Kiadó, Veszprém, 1994.
Szőke-Milinte Enikő: Pedagógusok konfliktuskezelési kultúrája, Új Pedagógiai Szemle 2004. január

Szakdolgozati témakörök:
A tematikában tárgyalt kérdéskörökhöz kapcsolódóan, előzetes egyeztetés alapján

<table>
<tr><td>Kód:
BT-SZVMDP250</td><td colspan="3">Digitális pedagógia</td><td>Kreditszám:
5</td></tr>
<tr><td>Választhatóság:
választható</td><td>óraszám/félév:
10</td><td>Kurzuszárás:
gyakorlati jegy</td><td>Tanóraforma:
szeminárium</td><td>Előfeltétel:
—</td></tr>
<tr><td colspan="5">A tárgy célja:
A korszerű szemléltetés, prezentációkészítés elsajátítása, a PowerPoint program és a interaktív tábla használatának bemutatása.
Tematika:
1. A jó prezentáció jellemzői
2. A PowerPoint program szolgáltatásai
3. Interaktív táblák, előnyök, hátrányok
4. CD-romok az oktatásban
Szakirodalom:
Modern szemléltetés
http://puma.unideb.hu/kompetencia/fajlok/84_Modern%20szemleltet%c3%a9s_Hallgatoi%20segc3%a9danyag.pdf</td></tr>
<tr><td colspan="5">Szakdolgozati témakörök:
1. A pedagógusok digitális kompetenciája
2. A digitális tábla használata egy konkrét tanórán
3. Modern taneszközök az oktatásban
4. Az e-tanulás és speciális igényei
5. Számítógépek és/vagy internet és a tanárok/tanárképzés
6. Szabadon választott téma</td></tr>
</table>

Kód: BT_SZVMTF200	Korszerű tanulási folyamat és a pedagógiai problémahelyzetek értékelése			Kreditszám: 4
Választhatóság: kötelező	**óraszám/félév:** 10	**Kurzuszárás:** kollokvium	**Tanóraforma:** előadás	**Előfeltétel:** —

A tárgy célja:
A kurzus célja, hogy a leendő mentorokat megismertesse a tanítási-tanulási folyamat korszerű értelmezési lehetőségeivel, a kompetenciaalapú tevékenységszervezés tartalmi és módszertani jellemzőivel.

Tematika:

1. A tanítás-tanulás fogalmának változása, a pszichológiai és pedagógiai tanulásértelmezés.
2. Az iskolai tanítási-tanulási folyamat közege, az általános tanulási célrendszer, a tanulási célok és a tevékenységrendszer összefüggései.
3. A kompetencia fogalma, pedagógiai értelmezése. Kompetenciatípusok, a központi tartalmi szabályozók és a helyi cél- és tevékenységrendszer összefüggései.
4. A kompetenciafejlesztés módszertana. Általános és speciális kompetenciafejlesztési eljárások a közoktatásban.
5. Csoportos és egyéni kompetenciafejlesztés az iskolában.
6. A tanárjelöltek pedagógiai kompetenciáinak feltárása, önmegismerés, reflektív tanulásszervezés.

Szakirodalom:

- A kompetencia. Kihívások és értelmezések. Szerk.: Demeter Kinga. Országos Közoktatási Intézet. Budapest, 2006.
- A pedagógusok pedagógiája. Szerk.: Golnhofer Erzsébet - Nahalka István. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 2001.
- Ginnis, Paul: Tanítási és tanulási receptkönyv. Alexandra Kiadó, Pécs, 2007.
- Nagy József: Kompetenciaalapú, kritériumorientált pedagógia. Mozaik Kiadó, Szeged, 2007.
- Perjés István – Vass Vilmos: A kompetenciák tantervesítése. kn. Budapest, 2009.
- Tanárkép és tanárképzés. Szerk.: Óhidy Andrea – Edward Terhart – Zsolnai József. Pannon Egyetem BTK Neveléstudományi Intézet Pedagógiai Oktató- és Kutatóközpont. Pápa, 2008.

Szakdolgozati témakörök:

A tanári kompetenciák feltárása a gyakorlótanítások során.
A kompetenciafejlesztés speciális módszerei a különböző tantárgyakban.
Jellegzetes kezdőtanári problémák és azok megoldása

Kód: BT_SZVMIK210	Az iskola és a különböző szakintézmények kapcsolata			Kreditszám: 4
Választhatóság: kötelező	**óraszám/félév:** 10	**Kurzuszárás:** gyakorlati jegy	**Tanóraforma:** szeminárium	**Előfeltétel:** -

A tárgy célja:
A közoktatási intézményeket segítő, támogató rendszerek, a helyi regionális szakmai szervezetek iskolával kapcsolatos munkája, a lehetséges együttműködési formák megismerése

Tematika:

1. A pedagógiai folyamatok külső és belső szakmai támogatásának rendszere. Szakmai szolgáltatók és szakszolgálatok, pedagógus-továbbképzési rendszer.
2. Pedagógiai értékelés. Szaktanácsadás: Az *oktatási,pedagógiai módszerek* megismertetése és terjesztése (nevelési programok, tantervek). Szaktanácsadók munkájának *koordinálás*a. *Rendezvények* szervezése
3. Igazgatási, pedagógiai szolgáltatás: *programok, tantervek készítése,*közgazdasági, jogi stb. *információk nyújtása*, az óvodai-, az iskolai- és kollégiumi *pedagógiai program készítés*ében való közreműködés,intézményfenntartó önkormányzatoknak *iskolaszerkezeti tanácsadás*.
4. Pedagógusok képzésének, továbbképzésének és önképzésének segítése, szervezése: *Képzési igények* felmérése. Továbbképzési *programajánlat* elkészítése. Pedagógus-továbbképzési programok *szervezése, dokumentálása* (szakmai-pénzügyi). Képzések *nyilvántartás*a, *beszámolás*i kötelezettségek teljesítése. Továbbképzési programok elkészítése és akkreditáltatása.
5. Tanulmányi és tehetséggondozó versenyek szervezése, összehangolása
6. Tanuló tájékoztató, tanácsadó szolgálat, pedagógiai tájékoztatás

Szakirodalom:

277/1997. (XII. 22.) Korm. rend. a pedagógus-továbbképzésről és –szakvizsgáról
10/1994 (V. 13.) MKM rendelet a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokat ellátó intézményekről és a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokban való közreműködés feltételeiről
11/1994. (VI. 8.) MKM rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséró
4/2010. (I. 19.) OKM rendelet a pedagógiai szakszolgálatokról
2011.évi CXC törvény a nemzeti köznevelésről
8/2014 (I.30.) EMMI Rendelet a ped-i szakszolgálati intézmények működéséről

Szakdolgozati témakörök:
A tematikában tárgyalt kérdéskörökhöz kapcsolódóan, előzetes egyeztetés alapján

Kód: BT-SZVMIM120	Iskolai/szakmai menedzsment			Kreditszám: 4
Választhatóság: kötelező	**óraszám/félév:** 10	**Kurzuszárás:** gyakorlati jegy	**Tanóraforma:** szeminárium	**Előfeltétel:** —

A tárgy célja:
Tájékozottságot szerezni a közoktatási intézmény működése és annak jogi szabályozása, hazai fejlesztési és EU-s prioritásokról; a szervezeti kultúra, az intézmény vezetése, intézményszintű tervezés, információáramlás, kommunikáció; innováció és szervezetfejlesztés, az intézmény képének tudatos alakítása; az intézményvezetés gyakorlatának területéről.

Tematika:

1. Szervezetelméleti alapfogalmak: A szervezetek fogalma, az alapvető szervezeti paraméterek
2. Szervezeti alapformák (funkcionális, divizionális, mátrixszervezetek), Mintzberg szervezeti formái.
3. A közoktatási intézmények szervezeti sajátosságai: rendszer- és egyedi intézményi sajátosságok. A közmenedzsment rendszere és közoktatási vonatkozásai.
4. Mechanikus és organikus szervezeti elemek az iskolai működésben.
5. Csoportok a szervezetben. Formális és informális szervezeti szintek, a közoktatási intézmények sajátosságai.
6. Változási folyamatok a szervezetben, pedagógiai innováció és változásmenedzsment.
7. A tanuló szervezet, tudásmenedzsment az iskolában.

Szakirodalom:

Bakacsi Gyula 2003. Szervezeti magatartás és vezetés. Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, Budapest.
Dobák Miklós 1998. Szervezeti formák és vezetés. Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, Budapest.
Horváth M. Tamás: Közmenedzsment. Dialóg Campus Kiadó, Budapest-Pécs, 2005.
March, James, G.: Szervezeti tanulás és döntéshozatal. Alinea Kiadó – Rajk László Szakkollégium. Budapest, 2005.
Mintzberg, Henry: A menedzsment művészete. Alinea Kiadó – Rajk László Szakkollégium. Budapest, 2010.
Oktatásmenedzsment. (Szerkesztette: Balázs Éva) OKKER Kiadó, Budapest.
Sveiby, Karl, Erik: Szervezetek új gazdagsága: a menedzselt tudás. KJK-Kerszöv, Budapest, 2001.
Veres Zoltán: Szolgáltatásmarketing. Műszaki Könyvkiadó, Budapest, 1998.

Szakdolgozati témakörök:
A tematikában tárgyalt kérdéskörökhöz kapcsolódóan, előzetes egyeztetés alapján

Kód: BT-SZVMKO130	**A pedagógus kommunikációs készségének fejlesztése**			**Kreditszám:** 3
Választhatóság: kötelező	**óraszám/félév:** 10	**Kurzuszárás:** gyakorlati jegy	**Tanóraforma:** szeminárium	**Előfeltétel:** —

A tárg célja:
A résztvevők szakmai önismeretének fejlesztése a kommunikációs folyamatok tükrében, a kezdő pedagógussal való hatékony szakmai együttműködés kommunikációs összetevőinek tudatosítása, valamint a professzionális tanácsadói/segítő kapcsolat gyakorlása a vezető tanár-kezdő tanár kontextusban.

Tematika:
1. Bevezetés: Cél és tartalom meghatározása.Előzetes kommunikációs állapot felmérése, énprezentálás
.**2. Az emberi kommunikáció sajátosságai:**Az emberi kommunikáció pszichológiai értelmezése.A kommunikáció elemeinek és szabályainak áttekintése.Korlátozott kommunikáció (egyirányú, csak verbális, csak nonverbális, stb.)…és gyakorlatai
3. A kommunikáció rejtett összetevői: A nonverbális közlés sajátosságai. A nem verbális kommunikáció életkorokhoz kötődő sajátosságai**.** A nem verbális és a metakommunikáció kapcsolata
4. A meggyőzési helyzet: A meggyőzés mintái.Az empátia szerepe a meggyőzésben. A meggyőzési helyzet és összefüggése a kommunikációs stílussal.A meggyőzés fő- és mellékútja, szisztematikus és heurisztikus feldolgozás.
5. A segítő kapcsolat: A tanácsadó kommunikációs készségeinek rendszere.A hatékony tanácsadó jellemzői

Szakirodalom:

Buda Béla (1993): *Empátia … A beleélés lélektana*. EGO SCHOOL BT., Budapest, 7-239. o.

Dálnokiné Pécsi Klára (2001): Az iskola belső világa – Kommunikáció. Új Pedagógiai Szemle*, 2001, 7-8. sz., 171-179. o.*

Gordon, Th. (1990): T. E. T. (A tanári hatékonyság fejlesztése), *Gondolat, Bp.*

Páskuné Kiss Judit (2006): *Varázsszem – Játékcsomagok önismereti foglalkozások vezetéséhez*. Arany János Tehetséggondozó Program Intézményeinek Egyesülete, Miskolc, 305-355. o.

Zentai István (1998): A meggyőzés útjai – A mindennapi élet meggyőzés pszichológiája. Typotex Kiadó, Budapest, 12-128. o.

Zrinszky László (1994): A pedagógiai kommunikáció elméletéről. *Új Pedagógiai Szemle,* 5. sz.

Szakdolgozati témakörök:
Vezetőtanári sztereotípiák
Sikerkép/sikerességfelfogás a pályakezdő és pályára készülő tanárok között
A jutalmazás és büntetés formái a verbális kommunikációban
Tanár-diák viszony elemzése
Tanári arcok – kommunikációs stílusok
A tanári szerep kommunikációs „kellékei”

<table>
<tr><td>Kód:
BT-SZVMTSZ110</td><td colspan="3">A tanárjelöltek lélektani, szociológiai jellemzői</td><td>Kreditszám:
4</td></tr>
<tr><td>Választhatóság:
kötelező</td><td>óraszám/félév:
10</td><td>Kurzuszárás:
kollokvium</td><td>Tanóraforma:
előadás</td><td>Előfeltétel:
—</td></tr>
<tr><td colspan="5">A tárgy célja:
A fiatal felnőttekkel kapcsolatos szociológiai vizsgálatok tanulságainak összegzése (rétegződés, mobilitás, értékek, esélykülöbségek)
Tematika:
A felsőoktatás expanziójának következményei a hallgatók összetételére
A hallgatók szociológiai jellemzői
A hallgatók pszichológiai jellemzői – a kapunyitási pánik
A Debreceni Egyetem hallgatói összetételének sajátosságai
A tanári identitás alakulása, szerepkonstrukciók
Pályaszocializáció és/vagy tudás-transzformáció
A tanár mint vezető – lehetséges attitűdök a szerephez
Reflektív pedagógia és önreflektivitás
Szakirodalom:
Biró Zsuzsanna Hanna, Nagy Péter Tibor: Bölcsészek szakválasztása és tanárrá válása. Educatio, 2012/2. 190 – 212. o.
Polónyi István: Honnan jönnek a hallgatók? Educatio, 2012/2. 245 – 258. o.
Marián Béla: A debreceni egyetemisták értékvilága. Educatio, 2012/2. 272 – 286. o.
Puskás-Vajda Zsuzsa: Felsőoktatásban tanuló fiatalok problémái, útkeresése, pályafejlődése a 21. század kezdetén Magyarországon. Felsőoktatási Tanácsadás Egyesület, Budapest, 2007
Szabó Andrea, Bauer Béla (szerk.) Ifjúság 2008. Szociálpolitikai és Munkaügyi Intézet
Szabó László Tamás: A „reflektív paradigma” neveléstudományi nézőpontból - Egy fogalom színe és visszája. Pedagógusképzés, 2000/1-2. 133-140. o.</td></tr>
<tr><td colspan="5">Szakdolgozati témakörök
A tematikában tárgyalt kérdéskörökhöz kapcsolódóan, előzetes egyeztetés alapján</td></tr>
</table>

<table>
<tr><td>Kód:
BT-SZVMEGY230</td><td colspan="3">Egészségnevelés, gyermekvédelem</td><td>Kreditszám:
5</td></tr>
<tr><td>Választhatóság:
választható</td><td>óraszám/félév:
10</td><td>Kurzuszárás:
kollokvium</td><td>Tanóraforma:
előadás</td><td>Előfeltétel:
—</td></tr>
<tr><td colspan="5">A tárgy célja:
Az egészségtudatos magatartás, az iskolai egészségnevelés értelmezési keretének, tartalmi jellemzőinek feltárása. A közoktatás és a gyermekvédelmi ellátórendszerek kapcsolatának, anomáliáinak elemzése. A közoktatás preventív gyermekvédelmi tevékenységének elemzése.
Tematika:
1. Egészségnevelés az iskolában: tárgyi, személyi, tartalmi feltételek, szervezeti keretek.
2. Gyermekvédelmi ellátások: jóléti szolgáltatások, szakellátások, hatósági intézkedések és a tanári döntések kapcsolata
3. A prevenciós munka kérdései az iskolában: tanári kompetenciák, partneri munka a szülőkkel
Szakirodalom:
HerczogMária(2001): Gyermekvédelmi kézikönyv. KJK, Bp.,
1997/XXXI. Törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
Herczog M. (szerk.):A gyermekvédelem nagy kézikönyve 2011
Prevenciós oktatási programok</td></tr>
<tr><td colspan="5">Szakdolgozati témakörök:
Esettanulmány
A tematikában tárgyalt kérdéskörökhöz kapcsolódóan, előzetes egyeztetés alapján</td></tr>
</table>

Kód: BT-SZVMZA150	Magatartási, tanulási zavarok			Kreditszám: 5
Választhatóság: választható	**óraszám/félév:** 10	**Kurzuszárás:** gyakorlati jegy	**Tanóraforma:** Szeminárium	**Előfeltétel:** —

A tárgy célja:
A magatartási és tanulási zavarok közötti összefüggés feltárása, a pedagógiai fejlesztés irányvonalainak, a lehetséges segítő intervencióknak bemutatása.

Tematika:

1. A sajátos nevelési igény fogalma, kritériumai, területei, okai, a tünetek általában. Megváltozott ismeretszerzés.
2. Tanulási zavarok: okok, értelmezés
3. Pszichikus fejlődési zavarok: okok, értelmezés
4. A fogyatékkal élők jogai, kiemelten az oktatási jogai és azok érvényesülése. Esélyegyenlőség törvény. Fogyatékosügyi program. A sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve.

Szakirodalom:

Illyés Sándor (szerk.) (2000): Gyógypedagógiai alapismeretek. Eötvös Lóránd Tudományegyetem Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Főiskolai Kar

Ranschburg Jenő (2009): Nyugtalan gyerekek - Hiperaktivitás és agresszió a serdülőkorban Saxum Kiadó B

Ranschburg Jenő (2000): Pszichológiai rendellenességek gyermekkorban Nemzeti Tankönyvkiadó, 2000

2011.évi CXC törvény a nemzeti köznevelésről

Szakdolgozati témakörök:
A tematikában tárgyalt kérdéskörökhöz kapcsolódóan, előzetes egyeztetés alapján

Kód: BT-SZVMTE160	Tehetséggondozás			Kreditszám: 5
Választhatóság: választható	**óraszám/félév:** 10	**Kurzuszárás:** kollokvium	**Tanóraforma:** előadás	**Előfeltétel:** —

A tárgy célja:
A közoktatási intézményekben oktató pedagógusok felkészítése a tehetségazonosítás és a tehetség-tanácsadás elméletének és gyakorlatának témakörében, amelynek alapján képesek lesznek a tehetségazonosítás és tehetség-tanácsadás megtervezésére, megvalósítására a saját szakterületükön.

Tematika:

1. A tehetség meghatározásai és összetevői. (Az első lépések a tehetség értelmezéséhez.)
2. A tehetség különböző felfogásai: a birodalom térképe (Tehetségmodellek elméletben és gyakorlatban)
3. Tehetség, géniusz. A tehetség azonosítása, azonosítás és tanácsadás a kreatív tehetségeknél.
4. Tehetséggondozás, -fejlesztés, célok. Nemzetközi körkép.
5. Az iskolai tehetséggondozás főbb módszerei.(Gazdagítás, dúsítás, gyorsítás, hatékony differenciálás.) Tehetségpont - hálózatok.
6. Tehetségfejlesztő programok, a programkészítés részletes tematikája elméletben és a gyakorlatban.
7. Dilemmák. Tehetségek fejlődésének problémái. Képességeik alatt teljesítő tehetségek.
8. A család és a pedagógus szerepe a tehetségfejlesztésben. A tehetséges tanulók tanárainak felkészítése.
9. Befektetés a jövőbe. Pályaorientáció, életpálya-építés, karrierépítés.

Szakirodalom:
Balogh László: Iskolai tehetséggondozás. Debrecen, Kossuth Egyetemi Kiadó, 2004.
Gyarmathy Éva: A tehetség háttere és gondozásának gyakorlata. Budapest, ELTE Eötvös K. 2007.
Gyarmathy Éva: A tehetség. Fogalma, összetevői, típusai és azonosítása. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 2006.
Ranschburg Jenő (szerk.): Tehetséggondozás az iskolában. Pedagógiai és pszichológiai tanulmányok a tehetséges tanulók felismeréséről és képzéséről. Budapest, Tankönyvkiadó, 1989.

Szakdolgozati témakörök:
A tematikában tárgyalt kérdéskörökhöz kapcsolódóan, előzetes egyeztetés alapján

Kód: BT-SZVMSZ170	Szupervízió I.			Kreditszám: 2
Választhatóság: kötelező	**óraszám/félév:** 5	**Kurzuszárás:** beszámoló	**Tanóraforma:** szeminárium	**Előfeltétel:** —

A tárgy célja:

A szupervízió célja: a mentor szakmai és vezetői kompetenciáinak tudatosítása és növelése, saját gyakorlatirányítási tapasztalatainak feldolgozásán, konkrét problémák elemzésén és megoldásán keresztül személyközi tanulási folyamatban reflektív és interpretatív megközelítés révén.

Tematika:

1. A szupervízió a mentorképzésben
2. A tereptanítás és szupervízió
3. A terepgyakorlat szereplői és viszonyuk: hallgató, képző intézmény, tereptanár, oktató
4. A mentor és a hallgató kapcsolata
5. A mentori szupervízió típusai és dilemmái

A tanítványmodell
A fejlődési modell
A szereprendszer-modell

6. Etikai és jogi kérdések
7. Esetelemzés /problémafeltárás, értelmezés, megoldáskeresés

Szakirodalom:

Buda Mariann: Eszköztár. A tanárszakos hallgatók intézményi pedagógiai gyakorlataihoz. KLTE Neveléstudományi Tanszék, Debrecen, 1999.

Gordon, Thomas: A tanári hatékonyság fejlesztése. A T.E.T. módszer. Gondolat, Budapest, 1989.

Hawkins, Peter – Shohet, Robin: A szupervízió feltérképezése: a szupervízió modelljeiIn: Bányai Emőke (szerk.): Szupervízió és tereptanítás a szociális munkában. Hilscher Rezső Szociálpolitikai Egyesület, Budapest, 2006, 133-156.

Pik Katalin: Ráhangoló. Szupervíziós tapasztalatok. Hilscher Rezső Szociálpolitikai Egyesület, Budapest, 2002.

Sárvári György: A tapasztalati tanulás folyamatának néhány kiemelt szempontja a szupervíziós csoportmunkában. In: Sárvári György: Metalépés. Animula, Budapest, 1999.

Walker, Jamie: Feszültségoldás az iskolában. NTK, Budapest, 1996

Szakdolgozati témakörök:

A mentor és a tanárjelölt együttműködésének meghatározó
Egy jelentős mentortanár-személyiség
Egy tanárjelölt konfliktusai bemutatása

Kód: BT-SZVMSZ290	**Szupervízió II.**			**Kreditszám:** 2
Választhatóság: kötelező	**óraszám/félév:** 5	**Kurzuszárás:** beszámoló	**Tanóraforma:** szeminárium	**Előfeltétel:** —

A tárgy célja:

A szupervízió célja a mentor szakmai és vezetői kompetenciáinak tudatosítása és növelése, saját gyakorlatirányítási tapasztalatainak feldolgozásán, konkrét problémák elemzésén és megoldásán keresztül személyközi tanulási folyamatban reflektív és interpretatív megközelítés révén.

Tematika:

1. A szupervízió a mentorképzésben
2. A tereptanítás és szupervízió
3. A terepgyakorlat szereplői és viszonyuk: hallgató, képző intézmény, tereptanár, oktató
4. A mentor és a hallgató kapcsolata
5. A mentori szupervízió típusai és dilemmái

A tanítványmodell
A fejlődési modell
A szereprendszer-modell

6. Etikai és jogi kérdések
7. Esetelemzés /problémafeltárás, értelmezés, megoldáskeresés

Szakirodalom:

Buda Mariann: Eszköztár. A tanárszakos hallgatók intézményi pedagógiai gyakorlataihoz. KLTE Neveléstudományi Tanszék, Debrecen, 1999.

Gordon, Thomas: A tanári hatékonyság fejlesztése. A T.E.T. módszer. Gondolat, Budapest, 1989.

Hawkins, Peter – Shohet, Robin: A szupervízió feltérképezése: a szupervízió modelljeiIn: Bányai Emőke (szerk.): Szupervízió és tereptanítás a szociális munkában. Hilscher Rezső Szociálpolitikai Egyesület, Budapest, 2006, 133-156.

Pik Katalin: Ráhangoló. Szupervíziós tapasztalatok. Hilscher Rezső Szociálpolitikai Egyesület, Budapest, 2002.

Sárvári György: A tapasztalati tanulás folyamatának néhány kiemelt szempontja a szupervíziós csoportmunkában. In: Sárvári György: Metalépés. Animula, Budapest, 1999.

Walker, Jamie: Feszültségoldás az iskolában. NTK, Budapest, 1996

Szakdolgozati témakörök:

A mentor és a tanárjelölt együttműködésének meghatározó
Egy jelentős mentortanár-személyiség
Egy tanárjelölt konfliktusai bemutatása

Kód: BT-SZVMTK100	Hazai és nemzetközi tanárképzési koncepciók			Kreditszám: 4
Választhatóság: kötelező	**óraszám:/félév** 5	**Kurzuszárás:** kollokvium	**Tanóraforma:** előadás	**Előfeltétel:** —

A tárgy célja:
Az intézményes tanárképzés kialakulásának történeti folyamatának áttekintése. Bemutatni a bolognai folyamat hatására bekövetkezett tanárképzési rendszereket. Rámutatni a tanárképzés körüli vitákra, a változások okaira. A különféle tanárképzési koncepciók jellegzetességeinek, különbözőségeinek értelmezése.

Tematika:

1. Áttekintés a magyarországi tanárképzés történetéről.
2. A tanárképzés átalakítása a bolognai rendszer bevezetésével: modellek, érvek, ellenérvek.
3. A tanárképzés jelenleg: célok, intézményi keretek, képzési tartalom.
4. Aktuális viták a tanárképzésről és annak jövőjéről alkotott különféle elképzelések.
5. Tanárképzési koncepciók külföldön a bolognai rendszerű képzés előtt és után.

Szakirodalom:

1. Brezsnyánszky László – Fenyő Imre (szerk): Kutatás és képzés. Debrecen, Nyíregyháza, Élmény'94.Bt., 2010. (Pedagógus/tanárképzés c. fejezet tanulmányai)
2. Brezsnyánszky László (2008): A tanári mesterképzés a start előtt. In: Szabados Lajos (szerk): Pedagógia és/vagy andragógia. Jászberény, SzIE, Alkalmazott Bölcsészeti Kar, 219-237.
3. Educatio 2004/3. Pedagógusképzés tematikus szám
4. Educatio 2009/3. Bolognai folyamat és tanárképzés tematikus szám
5. Kárpáti Andrea (2008): Tanárképzés, továbbképzés. In: Fazekas Károly – Köllő János – Varga Júlia (szerk): Zöldkönyv a magyar közoktatás megújításáért. 2008.Bp.,Ecostat,193-215.
6. Ladányi Andor: A középiskolai tanárképzés története. Bp., Új Mandátum Könyvkiadó, 2008.
7. Szabó László Tamás: Tanárképzés Európában. Bp., Educatio Kiadó., 1998.

Szakdolgozati témakörök:

1. A tanárképzés történeténekelemzése a célok, feltételek változására koncentrálva
2. A tanárképzés aktuális kihívásai és megoldási javaslatok
3. 3 különböző ország tanárképzési koncepciójának összehasonlító elemzése

Kód: BT-SZVMMOD1	**Módszertan Biológia**			**Kreditszám:** 4
Választhatóság: kötelező	**óraszám/félév:** 15	**Kurzuszárás:** kollokvium	**Tanóraforma:** előadás	**Előfeltétel:** —

A tárgy célja:
A legújabb szaktudományos eredmények megismerése, azok közoktatási vetületeinek mérlegelése, a biológia tantárgyba történő integrálásának megítélése tanári szemmel. A természettudományos nevelés időszerű módszertani kérdéseinek összevetése a szaktudományos eredmények tanításával.

Tematika:

1. A molekuláris biológia legújabb eredményei és azok vetülete a közoktatásban.
2. A szupraindividuális biológia legújabb eredményei és azok vetülete a közoktatásban.
3. Orvosbiológiai kutatások és azok eredményei a 21. században.
4. Az egészségmegőrzéshez kapcsolódó legújabb tudományos eredmények.
5. A környezeti nevelés alapját jelentő ismeretek rendszere.

Szakirodalom:
Szeszák Ferenc (szerk.) (2005): Biológia. Debreceni Egyetem, Orvostudományi Centrum, Debrecen.
Villee, C. A. (2006): Biology. Saunders College Publishing, Philadelphia.
Száraz Péter-Német Rozália (2001): Ember és környezete. Nemzeti Szakképzési Intézet, Budapest.

Szakdolgozati témakörök:
A genetika tanításának problémái a középiskolában.
Biológia szakos tanárjelöltek szakmai ismereteinek alkalmazásszintje a tanítási gyakorlatokon

Kód:	Módszertan			Kreditszám:
BT-SZVMMOD1	Történelem			4
Választhatóság:	**óraszám/félév:**	**Kurzuszárás:**	**Tanóraforma:**	**Előfeltétel:**
kötelező	15	kollokvium	előadás	—

A tárgy célja,programja:

A mentortanár pedagógus szakvizsgára felkészítő tutoriális szeminárium (egyéni konzultáció) keretén belül a történettudomány és szakmódszertanának legújabb eredményeit a képzésben részt vevő tanárok speciális érdeklődési területeinek megfelelően tekintjük át.

Ebben a tekintetben külön hangsúlyt kap az olvasási szokások hatása a történelemtanítás és a tanulás folyamatára, valamint a mérés, értékelés problematikája a közoktatásban.

Mindezek mellett a tutoriális foglalkozásokon a köz-és felsőoktatás legújabb tendenciáinak, problémáinak áttekintésére is sor kerül (a kétszintű érettségi rendszer tapasztalatai, a köz- és felsőoktatás jogi, intézményi szabályozásának változásai, a tanárképzés helyzete).

A foglalkozáson részt vevő gyakorló pedagógusok esszé jellegű, írásbeli dolgozattal zárják a kurzust, melyeknek témája illeszkedik speciális érdeklődésükhöz.

Szakirodalom:

Budai Ágnes: Olvasáskultúra az internet korban, Új Pedagógiai Szemle, 1999.
Csepela-Horváth-Katona-Nagyajtai: A történelemtanítás gyakorlata, Bp., 2003.
Halász Gábor: Hazai és nemzetközi törekvések az iskolai értékelés rendszerében, Új Pedagógiai Szemle, 2001.
Az iskolai tudás (Szerk. Csapó Benő), Bp. 2002.
Knausz Imre: Az évszámokon innen és túl… Bp. 2001.
Nagy József: Kompetencia alapú kritériumorientált pedagógia, Szeged, 2007.
Pavlikné-Mezősi-Kiss: Értékelés a pedagógiában, Bp. 2000.

Szakdolgozati témakörök:

A tematikában tárgyalt kérdéskörökhöz kapcsolódóan, előzetes egyeztetés alapján

<table>
<tr><td>Kód:
BT-SZVMMOD1</td><td colspan="3">Módszertan
Német</td><td>Kreditszám:
4</td></tr>
<tr><td>Választhatóság:
kötelező</td><td>óraszám/félév:
15</td><td>Kurzuszárás:
kollokvium</td><td>Tanóraforma:
előadás</td><td>Előfeltétel:
—</td></tr>
<tr><td colspan="5">A tárgy célja: A legújabb szaktudományos eredmények megismerése, azok közoktatási vetületeinek mérlegelése, tantárgyi integrálásának megítélése tanári szemmel.
Tematika:
1. félév
IA-Tafel
IA-Tafel
ÖsterreichimUnterricht
KreativesSchreiben
Beadandó anyag: a Birkenbihl-módszer elemzése
2. félév
Österreich- schongehört?
Kommunikationstraining
Beadandó anyag:Interkulturalitás megjelenése a német tankönyvekben

Szakirodalom:</td></tr>
<tr><td colspan="5">Szakdolgozati témakörök:
A tematikában tárgyalt kérdéskörökhöz kapcsolódóan, előzetes egyeztetés alapján</td></tr>
</table>

Kód:	Módszertan			Kreditszám:
BT-SZVMMOD1	Magyar nyelv és irodalom			4
Választhatóság:	**óraszám/félév:**	**Kurzuszárás:**	**Tanóraforma:**	**Előfeltétel:**
kötelező	15	kollokvium	előadás	—

A tárgy célja: A konzultációs alkalmakon a magyar irodalomtudomány legújabb kutatási eredményeinek összegző áttekintésére kerül sor. A konzultációk irodalomelméleti, irodalomtörténeti, világirodalmi és kultúratudományi témákat egyaránt érintenek elsősorban a köznevelésben is előforduló irodalmi szövegek elemzését segítő ismereteket kiemelve. A konzultációk célja, hogy a legfrissebb kutatási eredményeket közvetítő szaktárgyi tudásanyag segítse az oktatókat a mentortanári munka minél hatékonyabb gyakorlásában. Épp ezért a félév konkrét, szűkebb értelemben vett tematikáját a hallgatók igényeit figyelembe véve alakítjuk ki.

Tematika:

1. Az irodalmi műelemzésben használatos interpretációs eljárások fogalomrendszere
   (Verstani, retorikai, narratológiai, drámaelméleti, előadáselemzési fogalmak és elemzési technikák; az irodalmi szöveg, a kép, a szó és a zene viszonyára összpontosító elemzésmódok)
2. Interpretációs eljárások irodalmi műveken szemléltetve
   (A középiskolai szövegértelmezést segítő eljárások bemutatása választott magyar és világirodalmi művek részletes elemzése során.)
3. Az irodalom és kulturális-mediális környezete
   (Az irodalom szerepe a mai társadalomban; tömegirodalom és magas irodalom viszonya; az internet kapcsolata az irodalommal és az irodalomtanítással)
4. Az irodalmi műfajok és szerepük az oktatásban
   (A műfajiság szempontjára figyelő komparatív olvasás szemléltetése szépirodalmi szövegeken)
5. Irodalmi szövegek – mozgóképes adaptációk
   (Irodalom és a film médiumának kapcsolata. A szövegek filmes adaptációinak kreatív felhasználása az oktatásban.)
6. Irodalomoktatás és a színház kapcsolata
   (Drámai szövegek színpadi adaptációinak elméleti kérdései; az előadáselemzés szempontjai és lehetőségei)
7. Reneszánsz, humanizmus, reformáció
   (Retorikatörténeti, műfajtörténeti, eszmetörténeti szempontú értékelő áttekintés; kiválasztott életmű(vek) ismertetése műfaji, poétikai, stílustörténeti, intézménytörténeti szempontok alapján)
8. A barokk irodalma
   (Retorikatörténeti, műfajtörténeti, eszmetörténeti szempontú értékelő áttekintés; kiválasztott életmű(vek) ismertetése műfaji, poétikai, stílustörténeti, intézménytörténeti szempontok alapján)
9. Felvilágosodás, klasszicizmus, rokokó, érzékenység
   (Értékelő áttekintés az irodalmi élet kereteiről, a nyelv és stílusújításról; kiválasztott életmű(vek) ismertetése műfaji, poétikai, stílustörténeti, intézménytörténeti szempontok alapján
10. A 19. század magyar irodalma
    (Értékelő áttekintés az irodalmi élet kereteiről; kritikatörténet, kiválasztott életmű(vek) ismertetése műfaji, poétikai, stílustörténeti, intézménytörténeti szempontok alapján)
11. A modern magyar irodalom
    (A modernség korszakolásának kérdései; kiválasztott életmű(vek) ismertetése műfaji, poétikai, stílustörténeti, intézménytörténeti szempontok alapján)
12. A kortárs magyar irodalom és tanításának lehetőségei
    (A kortárs irodalom törekvései; a líra- és prózatörténeti fordulat és alkotói az 1970-es években; kiválasztott életmű(vek) ismertetése)
13. A világirodalom jelentős alkotói a kezdetektől a 19. század közepéig
    (A világirodalom jelentős alkotói közül kiválasztott életmű(vek) ismertetése)
14. A modern és posztmodern világirodalom
    (A világirodalom jelentős alkotói közül kiválasztott életmű(vek) ismertetése)
15. A magyar gyermekirodalom
    (A gyermeklíra története, „klasszikus” és kortárs alkotói; a gyermek- és ifjúsági próza fogalma, fontosabb szövegei)

Szakirodalom:

A magyar irodalom történetei I-III., szerk. Szegedy-Maszák Mihály – Veres András, Bp., 2007.
A magyar irodalmi posztmodernség, szerk. Szirák Péter, Debrecen, 2001.
Bíró Ferenc: *A felvilágosodás korának magyar irodalma,* Bp. 1994.
Genette, G.:*Műfaj, „típus”, mód = Tanulmányok az irodalomtudomány köréből*, szerk. Kanyó Zoltán – Síklaki István, Bp., 1988, 209-245.
Kiss Gabriella, *Bevezetés az előadáselemzésbe* = K. G.,*Bevezetés a színházi előadások világába*, Bp., Korona, 1999.
Kulcsár Szabó Ernő: *A magyar irodalom története, 1945-1991*, Bp., 1993.
Magyar művelődéstörténet, szerk. Kósa László, Bp., 2006.
Olvasáselméletek, szerk. Dobos István, Debrecen, 2001.
Változatok a gyermeklírára I-II., szerk. Bálint Péter, Bódis Zoltán, Debrecen, 2006; 2009.

Szakdolgozati témakörök:

A tematikában tárgyalt kérdéskörökhöz kapcsolódóan, előzetes egyeztetés alapján

Kód: BT-SZVMMOD1	Módszertan Magyar nyelv és irodalom			Kreditszám: 4
Választhatóság: kötelező		**Kurzuszárás:** kollokvium	**Tanóraforma:** előadás	**Előfeltétel:** —

A tárgy célja: A konzultációs alkalmakon a magyar nyelvtudomány legújabb kutatási eredményeinek összegző áttekintésére kerül sor. A konzultációk nyelvelméleti, leíró és történeti nyelvészeti, retorikai, stilisztikai témákat egyaránt érintenek elsősorban a nyelvtan tanítását segítő ismereteket kiemelve. A konzultációk célja, hogy a legfrissebb kutatási eredményeket közvetítő szaktárgyi tudásanyag segítse az oktatókat a mentortanári munka minél hatékonyabb gyakorlásában. Épp ezért a félév konkrét, szűkebb értelemben vett tematikáját a hallgatók igényeit figyelembe véve alakítjuk ki.

Tematika:

1. A nyelvi ismeretek kialakításának hagyományos és újabb eljárásai
2. A nyelvtudomány és a kommunikációelmélet alapjai
   (A nyelvészet alapvető területeinek sajátosságai az elméleti nyelvészet szemszögéből. A kommunikáció kutatásának módszerei és eredményei)
3. A leíró nyelvészet alapjai
   (Nyelvleírási modellek a modern nyelvészetben. A nyelvi részrendszerek és a rendszernyelvészet belső struktúrája. A nyelvi rendszer alapegységei és a nyelvleírás alapfogalmai.)
4. A történeti nyelvészet alapjai
   (A nyelvi változások általános jellemzése, a változások rendszerszerűsége: szinkrónia és diakrónia összefüggései. A nyelvi változások alapjai, indítékai.)
5. Leíró és történeti alaktan
6. Szintagma- és mondattan
   (A szószerkezetek, az egyszerű mondatok és az összetett mondatok hagyományos és modern elméleti kérdései)
7. Szövegnyelvészet
   (A szöveggel mint a kommunikáció legmagasabban szervezett egységével kapcsolatos elméleti tudnivalók tekintettel a szöveg alkotójára és befogadójára)
8. Szórvány- és szövegemlékek
   (Kiválasztott szórvány- vagy szövegemlék nyelvtörténeti elemzése)
9. A hatékony helyesírás-tanítás módszerei
10. A beszédművelés, beszédtechnika kérdései
    (A normatív, a tájnyelvies és a beszédhibás kiejtés. A légzés, a hangadás és a hangformálás gyakorlati kérdései)
11. A retorika tanításának lehetőségei
    (Az egyetemes és magyar retorika rövid története és mai reneszánsza. A klasszikus és a modern, a tudományos és népszerű retorika összevetése.)
12. Stilisztika
    (A stilisztika tudományközi helyzete. A stilisztika pragmatikai-hermenutikai modellje. Stíluselemzési gyakorlatok.)
13. Szociolingvisztikai alapismeretek
    (A társasnyelvészet és a rendszernyelvészet közötti különbségek; a nyelvi szocializáció és a nyelvhasználatra vonatkozó értékítéletek társas és társadalmi következményei)
14. Jelentéstan
    (A jel és jelentés. Jeltípusok. A nyelvi jelek jellemzői. A jelentéstan helye a nyelvtudományban. A jelentésfelfogás alakulása a magyar nyelvtudományban.
15. A finnugor népek és nyelvek
    (A finnugor (uráli) nyelvek rokonsági viszonyainak rendszere. A nyelvrokonság bizonyításának módszerei. Az egyes finnugor (uráli) népek és nyelvek bemutatása.)

Szakirodalom:

- Adamik Tamás–A. Jászó Anna–Aczél Petra: *Retorika.* Bp., 2004.
- Fodor István, *Mire jó a nyelvtudomány? Nyelv és élet.* Második, átdolgozott, bővített kiadás. Bp., 2001.
- Hernádi Sándor, *Beszédművelés.* Bp., 1985.
- Kertész A.: *Nyelvészet és tudományelmélet*. Akadémiai Kiadó, Budapest, 2001.
- Keszler Borbála (szerk.), *Magyar grammatika*. Bp., 2000.
- Kiefer Ferenc, *Jelentéselmélet*. Bp., (é. n.)
- Kiss Jenő–Pusztai Ferenc (szerk.), *Magyar nyelvtörténet*. Bp., 2004.
- Nanovfszky György (szerk.), *Nyelvrokonaink.* Teleki Alapítvány, Bp, 2000.
- Nyiri J. Kristóf–Szécsi Gábor (szerk.): *Szóbeliség és írásbeliség. A kommunikációs technológiák története Homérosztól Heideggerig*. Budapest: Áron, 1998.
- Szikszainé Nagy Irma, *Leíró magyar szövegtan*. Bp., 2004.
- SzikszainéNagy Irma, *Magyar stilisztika*. Bp., 2007.
- Wardhaugh, Ronald, *Szociolingvisztika*. Bp., 1995

Szakdolgozati témakörök:

A tematikában tárgyalt kérdéskörökhöz kapcsolódóan, előzetes egyeztetés alapján

Kód: BT-SZVMMOD1	Módszertan Angol I. –II.			Kreditszám: 4
Választhatóság: kötelező	**óraszám/félév:** 15	**Kurzuszárás:** kollokvium	**Tanóraforma:** előadás	**Előfeltétel:** —

AIMS:

- tofamiliarisestudentswiththewaysinwhichtestsareconstructed and validated
- toenablestudentstoconstruct and validatetheirowntests
- tofamiliarisestudentswithvarious test methodsfor testing specificaspects of languageability and toraisestudents' awarenessaboutsome of theimplications of thedifferentmethodsused

TOPICS I.

1. New perspectivesonteachinggrammar
2. New perspectivesonteachingtheproductiveskills
3. New perspectivesonteachingthereceptiveskills
4. Recentdevelopmentsintheteaching of interculturalcompetence

TOPICS II.

1. Test types. Test specifications. Approachesto test validation. Languageaptitude testing
Reading: Hughes pp. 9-21.; Alderson et al. pp. 9-24, 170-194.
2. The productivemode: Testing Speaking (Task design and assessment)
Reading: Weir, pp. 73-80., Underhill, pp. 44-75, 88-103.
3. The productivemode: Testing Writing (Task design, Marking sampleperformances; marker training)
Reading: Weir, pp. 58-73 & pp. 58-73; Heaton, pp. 135-158; Alderson, pp. 128-129.
4. The receptivemode: Testing Reading&Listening, Task design issues
Reading: Weir, pp. 42-58, Heaton, 105-134.
5. Evaluatingdiscrete-point test items, itemrevision and moderation, Testing Grammar and Vocabulary
Reading: Hughes, pp. 141-151; Heaton, pp. 34-62.

COURSE ASSESSMENT: oralexam

COURSE READINGS

Alderson, J. C., Clapham, C. & Wall, D. 1995 *Language Test Construction and Evaluation.* CUP.
Heaton, J. B. (1988). *Writing English languagetests*. Longman.
Hughes, A. 1989. *Testing forLanguageTeachers.* CUP.
Into Europe series publishedby Teleki László Foundation and the British Council:
Alderson, J. C. &Cseresznyés, M. 2003. Reading and Use of English
Csépes, I. & Együd, Gy. 2004. The SpeakingHandbook
Tankó, Gy. 2005. The WritingHandbook
Fehérváryné, H. K. &Pizorn, K. 2005. Listening
(allvolumesdownloadablefrom: http://www.lancs.ac.uk/fass/projects/examreform/)
Underhill, N. (1987). *Testing spokenlanguage*. CUP.
Weir, C. J. 1990. *CommunicativeLanguage Testing.* Prentice Hall International. (orthe more recentlypublished, updated version of thisbookfromthesameauthor)

Szakdolgozati témakörök:

A tematikában tárgyalt kérdéskörökhöz kapcsolódóan, előzetes egyeztetés alapján

<table>
<tr><td>Kód:
BT-SZVMMOD1</td><td colspan="3">Módszertan
Pedagógia</td><td>Kreditszám:
4</td></tr>
<tr><td>Választhatóság:
kötelező</td><td>óraszám/félév:
15</td><td>Kurzuszárás:
kollokvium</td><td>Tanóraforma:
előadás</td><td>Előfeltétel:
—</td></tr>
<tr><td colspan="5">A tárgy célja: A legújabb szaktudományos eredmények megismerése, azok közoktatási vetületeinek mérlegelése, tantárgyi integrálásának megítélése tanári szemmel.
Tematika:
A pedagógiai tudás kérdései:
A változó tanárszerep, a pedagógus személyisége, alkalmasság, megfelelés
A tanulás támogatása
Hatékony csoport-szervezés/vezetés, játszmák és kezelésük
A reflektív szemlélet és gyakorlat erősítése
A tanári munkát segítő tréningek, szupervíziók
*logopédia
**konduktorpedagógia
Szakirodalom:
Baumstark B.-Gombocz O.-HunyadyGy.(2011)(szerk.): A tanárképzés 2010-2011 fordulóján. Budapest, ELTE Eötvös K.</td></tr>
<tr><td colspan="5">Szakdolgozati témakörök:
A tematikában tárgyalt kérdéskörökhöz kapcsolódóan, előzetes egyeztetés alapján</td></tr>
</table>

Kód:	Módszertan			Kreditszám:
BT-SZVMMOD1	Matematika			4
Választhatóság:	**óraszám/félév:**	**Kurzuszárás:**	**Tanóraforma:**	**Előfeltétel:**
kötelező	15	kollokvium	előadás	—

A tárgy célja: A legújabb szaktudományos eredmények megismerése, azok közoktatási vetületeinek mérlegelése, a biológia tantárgyba történő integrálásának megítélése tanári szemmel.

Tematika:

1-2. A matematikai fogalomalkotás folyamata
3-4. Az intuitív, a problémamegoldó és a bizonyító gondolkodás fejlesztése
5-6. Az algoritmusok és típusfeladatok jelentősége
7-8. A gondolkodási hibák osztályozása
9-10. Tanulói munkaeszközök, demonstrációs eszközök
11-12. A matematikai fejtörők, matematikai játékok szerepe a gondolkodásfejlesztésben
13-14. Az anyanyelv szerepe a matematikai gondolkodásban
15. Számonkérés

Az órák konzultációs jelleggel, tömbösítve kerülnek megtartásra. Ehhez a kiadott szakirodalmi szemelvények előzetes feldolgozása szükséges.

Szakirodalom:

Kötelező szakirodalom:

Szendrei Julianna: Gondolod, hogy egyre megy? Typotex Kiadó, Budapest, 2005. (részletek)

Ajánlott szakirodalom:

[1] Ambrus András: Bevezetés a matematikadidaktikába, ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 2004.
[2] Dienes Zoltán: Építsük fel a matematikát! SHL Hungary, Budapest, 1999.
[3] Holt, John: Iskolai kudarcok, Gondolat Kiadó, Budapest, 1990.
[4] Majoros Mária: Oktassunk, vagy buktassunk? Kalibra Kiadó, Budapest, 1992.
[5] Mosonyi Kálmán: Gondolkodási hibák az általános iskolai matematikaórán, Tankönyvkiadó, Budapest, 1972.
[6] Péter Rózsa: Játék a végtelennel, Typotex Kiadó, Budapest, 2004.
[7] Pólya György: A gondolkodás iskolája, Gondolat Kiadó, Budapest, 1977.
[8] Skemp, Richard: A matematikatanulás pszichológiája, Gondolat Kiadó, Budapest, 1975.
[9] Sternberg, Robert J.- Ben-Zeev, Talia: A matematikai gondolkodás természete, Vince Kiadó, Budapest, 1999.

Szakdolgozati témakörök:

Tipikus gondolkodási hibák feltárása és elemzése egy választott matematikai témakörben

<table>
<tr><td>Kód:
BT-SZVMMT130</td><td colspan="3">A mentori munka tervezése, szervezés</td><td>Kreditszám:
4</td></tr>
<tr><td>Választhatóság:
kötelező</td><td>óraszám/félév:
15</td><td>Kurzuszárás:
kollokvium</td><td>Tanóraforma:
előadás</td><td>Előfeltétel:
—</td></tr>
<tr><td colspan="5">A tárgy célja: A közoktatási intézményekben feladatokat teljesítő mentorok tevékenységének összetett tartalmi elemeinek megismerése.
Tematika:
- a hallgatókkal folytatott tevékenység tervezésének lépései
- a mentor feladatai, speciális módszerei
- a megbeszélések különböző formái és funkciói
- gyakorló mentorok munkájának megfigyelése és megbeszélése
Szakirodalom:
- Baumstark B.-Gombocz O.-HunyadyGy.(2011)(szerk.): A tanárképzés 2010-2011 fordulóján. Budapest, ELTE Eötvös K.</td></tr>
<tr><td colspan="5">Szakdolgozati témakörök:
A tematikában tárgyalt kérdéskörökhöz kapcsolódóan, előzetes egyeztetés alapján</td></tr>
</table>

<table>
<tr><td>Kód:
BT-SZVMMM220</td><td colspan="3">A mentori munka megfigyelése, koordinálása</td><td>Kreditszám:
4</td></tr>
<tr><td>Választhatóság:
kötelező</td><td>óraszám/félév:
10</td><td>Kurzuszárás:
kollokvium</td><td>Tanóraforma:
előadás</td><td>Előfeltétel:
—</td></tr>
<tr><td colspan="5">A tárgy célja: A közoktatási intézményekben feladatokat teljesítő mentorok tevékenységének összetett tartalmi elemeinek megismerése.
Tematika:
-a tanárjelöltek bevezetése az iskola belső világába
-tanórán kívüli tanári tevékenységek felvázolása
-speciális nevelési területek bemutatása
-
Szakirodalom:
Baumstark B.-Gombocz O.-HunyadyGy.(2011)(szerk.): A tanárképzés 2010-2011 fordulóján. Budapest, ELTE Eötvös K.</td></tr>
<tr><td colspan="5">Szakdolgozati témakörök:
A tematikában tárgyalt kérdéskörökhöz kapcsolódóan, előzetes egyeztetés alapján</td></tr>
</table>

	Módszertan Hon- és népismeret			Kreditszám: 4
Választhatóság: kötelező	**óraszám/félév:** 15	**Kurzuszárás:** kollokvium	**Tanóraforma:** előadás	**Előfeltétel:** —

Témakörei:

1. **Szövegfolklorisztika – napjaink folklórja**
2. **Anyagi kultúra – mesterségek és média**
3. **Régiók és kultúrák - hungarikumok**
4. **Kulturális örökségelemek – szellemi és épített örökség**

A kurzus célja:

A kurzus célja, hogy a hallgatók ismerjék meg a hon- és népismeret tanításának újabb módszereit, speciális jellemzőit. A sajátos tantárgy szervezésének, tervezésének és irányításának módszertani alapjait. Legyenek képesek a magyar kulturális örökség intézményeivel való kapcsolat kiépítésére, fenntartására és alkalmazására. A hallgatók megismerkednek a hon- és népismeret oktatásának hatékonyabb élményközpontú szemléletével. Példákon keresztül képet kapnak a Kárpát-medence, Magyarország, egy adott régió/település hagyományainak, néprajzi értékeinek, sokszínű helyi kultúrájának színtereiről, azért hogy komplex módon lássák az élménypedagógiai módszerek projektalapú alkalmazásának lehetőségeit a hon- és népismeret tanításában. A hallgató képet kap a gyakorlati alkalmazás lehetőségeiről.

Teljesítés feltétele:

Írásbeli házi dolgozat (melyet bemutató prezentációval ismertet 25 percben) egy részletes, saját projektterv kidolgozása szabadon választott hon- és népismereti témában bármely korosztály számára (5. osztálytól felfelé).

Az értékelés szempontjai: a projekttervezés elemeinek megjelenítése, a téma elsajátíttatásának változatossága, a népi kultúra megjelenített elemeinek (történelmi/földrajzi meghatározások, környezettel való harmónia, népi építészet, népművészet, népszokások, gasztronómia) élményközpontú megközelítése, az alkalmazott módszerek és az elvégzendő feladatok közötti összhang, életkori sajátosságok figyelembe vétele, gyakorlati kivitelezhetőség.

Az írásbeli dolgozat terjedelme min. 5 oldal.

Tematika:

1. A tanítási-tanulási módszerek kiválasztásának elméleti alapjai a hon- és népismeret tanításában.
2. Szemléltetés a hon- és népismeret tanításában.
3. Rendhagyó iskolai tanórák előnyei (múzeum és iskola).
4. Esztétika és művészeti tudatosság, néprajzi vizualitás.
5. Netgeneráció és a hagyomány.
6. Folklór az irodalomban, írás és hagyomány.
7. Archív filmvetítés, filmek és értékek avagy látni – érteni – örökíteni.
8. Idő – tér – változás (tárgyi emlékek múltja és jelene, funkciói a tanteremben).
9. Játék – szerepek – internet – modellek.
10. Néprajz és média, információs és kommunikációs technológiák a hagyomány szolgálatában.
11. Digitális taneszközök alkalmazása a múlt oktatásában.
12. Tér – térszerkesztés – térképek.
13. Napjaink folklórja (szövegfolklorisztika).
14. Tér és szakralitás (megszentelt idő-tér, szakrális épületek) – projektpéldák.
15. Változásvizsgálat, múlt – jelen – jövő párhuzamai.

Ajánlott szakirodalom:

- Baloghné Zsoldos Julianna: A néphagyomány az iskolában. Debrecen, 2002
- Bartha Elek: Vallási terek szellemi öröksége. Debrecen, 2006.
- Karácsony Molnár Erika: Hon- és népismeret az alapfokú oktatásban.
- Karl János: A honismertetésről. Honismeret, 29. 1. 2001. 27-30
- Keményfi Róbert: A magyar nemzeti tér megszerkesztése. Fogalomtár. Debrecen, 2006.
- Kissné Király Piroska – Urbancsokné Batta Zsuzsa: Honismeret: módszertani kézikönyv. Miskolc, 2001.
- Kováts Dániel (szerk.): Kultúra, hagyomány, képzés. Budapest, 1999
- Kunszt György: A hagyomány jövője. Budapest, 1995
- Magyar Néprajz I-VIII. Budapest, 1988-2009
- Tarján Gábor: Folklór, népművészet, népies művészet. Budapest, 2005
- Verebélyi Kincső: A hagyomány képei. Debrecen, 1993
- Tungli Gyula: Iskola és honismeret. Megyei pedagógiai Körkép, 33. 4. 3003. 67-70

Kód: BT_SZVMMOD1	Módszertan Könyvtár-pedagógia			Kreditszám: 4
Választhatóság: kötelező	**Óraszám/félév:** 15	**Kurzuszárás:** Gyakorlati jegy	**Tanóraforma:** előadás	**Előfeltétel:** —

Témakörei:

1.Akönyvtárhasználattan tananyagának változásai
2. A könyvtár szerepe a tanítási - tanulási folyamatban
3. A didaktikai alapelvek és érvényesülése a könyvtárhasználati órákon.
4. A kompetenciafejlesztés lehetőségei az iskolai könyvtárakban
5. Iskolai projektek megvalósítása a könyvtárral:Projektek a könyvtárban

A kurzus célja:

A kurzus célja, hogy a hallgatók ismerjék meg a könyvtár-pedagógia tanításának újabb módszereit, speciális jellemzőit. A sajátos tantárgy szervezésének, tervezésének és irányításának módszertani alapjait. A hallgatók megismerkednek a könyvtárhasználattan oktatásának hatékonyabb, élményközpontú szemléletével. A hallgató képet kap az iskola könyvtár-pedagógiai programjának tervezéséről, szervezési feladatairól és megvalósításának lehetőségeiről.

Teljesítés feltétele:

Írásbeli házi dolgozat (melyet bemutató prezentációval ismertet 25 percben) egy részletes, saját projektterv kidolgozása szabadon választott könyvtár-pedagógiai témában
+ „Amiben a képzésnek köszönhetően fejlődtem" reflexió (2 oldal)

Az írásbeli dolgozat terjedelme min. 4 oldal.

KÉRÉS: Hozza magával azt a könyvtárhasználati tankönyvet, amit használni, használtatni szokott
Könyvtár-pedagógiai programját, tantervét
Óravázlatokat, teszteket, mindig az adatott napi tematika szerint

Tematika:

1.A képzés tematikájának, követelményeinek megbeszélése: Nemzeti alaptanterv könyvtári vonatkozásainak áttekintése
2. A könyvtár-pedagógiai program: Kerettanterv, helyi tanterv, tanmenet
3. Hatékony tanulás kulcskompetenciája: A könyvtár tér- és állományszerkezetének hatása a tanításra
4. Nézetek az információs műveltségről: Forrásalapú tanulás: Befogadó tárgyunk, az informatika rövid története
5. A tanulás értelmezése, a forrásalapú tanulás: A tanulási-tanítási folyamat: tervezés és tanulásszervezés
6. A kompetencia alapú tanulás, a tanulási kompetenciák: A könyvtári rendszer tanítása
7. Didaktikai alapelvek és érvényesülésük a könyvtárhasználati órákon: Dokumentumismeret tanítása
8. Mérés, osztályozás, értékelés: A könyvtári állomány feltárásának és rendszerezésének megismertetése
9. A tanulás tanulása és tanítása, tanulási programok fejlesztése: A pedagógiai projektek
10. A szellemi munka technikájának tanítása: A bibliográfiai hivatkozás
11. A kompetenciafejlesztés lehetőségei az iskolai könyvtárakban: Az információkeresés és katalógushasználat tanítása
12. A könyvtár szerepe a tanítási - tanulási folyamatban: Órák a könyvtárban: Könyvtár alapú szakórák tartásának módszertana
13. Az elektronikus tájékozódás módszertani kérdései: Az elektronikus dokumentumok tanítása
14. Iskolai projektek megvalósítása a könyvtárral: Projektek a könyvtárban
15. A tanultak számonkérése, az önálló produktum bemutatása, megbeszélése

Ajánlott szakirodalom:

1. Dán Krisztina - Haralyi Ervinné (szerk.): Bevezetés a könyvtárhasználat tanításába, Módszertani segédanyag óraleírásokkal Bp., FPI, 2001, 375 p.
2. Dömsödy Andrea: Bibliográfiai hivatkozás interneten elérhető forrásokra In: Iskolakönyvtáros, 2010. 4. sz., 3-5. p
3.Dömsödy Andrea: Foglalkozások, módszerek a tanulók könyvtárképének fejlesztéséhez In: Talentum, 2008. 63-71. p.
4.Dömsödy Andrea: Könyvtár-pedagógia, Bp., KTE,Flaccus, 2003., 120 p.
5. Nahalka István (szerk.): Hatékony tanulás (A gyakorlati pedagógia néhány alapkérdése, 3.) Bp., ELTE PPK, 2006, 185 p. URL: http://mek.niif.hu/05400/05446/05446.pdf Utolsó letöltés: 2011.01.03.
6.Dr.JuhásznéBelle Zsuzsanna: Könyvtár-pedagógia 1.2. jegyzete DE www.unideb.hu
7.Gaskó Krisztina: A tanulási kompetenciák szerepe a tanulásfejlesztésben, Kísérlet egy tanulási kompetenciaháló megalkotására In: Iskolakultúra, 2009. 10. sz., mell. 3-19.p.
8.Hock Zsuzsanna: A kompetenciafejlesztés - diagnosztikus mérés a könyvtár-pedagógiában In: Budapesti Nevelő, 2010. 1. sz., 129-132. p.
9.Szebenyi Péter (szerk.): Tájékoztatók a NAT műveltségi területeiről, Informatika (NAT-TAN) Bp., Korona, 1997, 77 p.
10.Tóth Viktória: Így is lehetne: A nyelvi-informatikai évfolyam könyvtárpedagógiai lehetőségei, Bp., FPI, 2005, 63 p.

Kód: BT_SZVMMOD1	Módszertan Könyvtár-pedagógia			Kreditszám: 4
Választhatóság: kötelező	**Óraszám:** 15	**Kurzuszárás:** Gyakorlati jegy	**Tanóraforma:** előadás	**Előfeltétel:** —

Témakörei:

1.Akönyvtárhasználattan tananyagának változásai
2. A könyvtár szerepe a tanítási - tanulási folyamatban
3. A didaktikai alapelvek és érvényesülése a könyvtárhasználati órákon.
4. A kompetenciafejlesztés lehetőségei az iskolai könyvtárakban
5. Iskolai projektek megvalósítása a könyvtárral:Projektek a könyvtárban

A kurzus célja:

A kurzus célja, hogy a hallgatók ismerjék meg a könyvtár-pedagógia tanításának újabb módszereit, speciális jellemzőit. A sajátos tantárgy szervezésének, tervezésének és irányításának módszertani alapjait. A hallgatók megismerkednek a könyvtárhasználattan oktatásának hatékonyabb, élményközpontú szemléletével. A hallgató képet kap az iskola könyvtár-pedagógiai programjának tervezéséről, szervezési feladatairól és megvalósításának lehetőségeiről.

Teljesítés feltétele:

Írásbeli házi dolgozat (melyet bemutató prezentációval ismertet 25 percben) egy részletes, saját projektterv kidolgozása szabadon választott könyvtár-pedagógiai témában
+ „Amiben a képzésnek köszönhetően fejlődtem" reflexió (2 oldal)

Az írásbeli dolgozat terjedelme min. 4 oldal.

KÉRÉS: Hozza magával azt a könyvtárhasználati tankönyvet, amit használni, használtatni szokott
Könyvtár-pedagógiai programját, tantervét
Óravázlatokat, teszteket, mindig az adatott napi tematika szerint

Tematika:

1.A képzés tematikájának, követelményeinek megbeszélése: Nemzeti alaptanterv könyvtári vonatkozásainak áttekintése
2. A könyvtár-pedagógiai program: Kerettanterv, helyi tanterv, tanmenet
3. Hatékony tanulás kulcskompetenciája: A könyvtár tér- és állományszerkezetének hatása a tanításra
4. Nézetek az információs műveltségről: Forrásalapú tanulás: Befogadó tárgyunk, az informatika rövid története
5. A tanulás értelmezése, a forrásalapú tanulás: A tanulási-tanítási folyamat: tervezés és tanulásszervezés
6. A kompetencia alapú tanulás, a tanulási kompetenciák: A könyvtári rendszer tanítása
7. Didaktikai alapelvek és érvényesülésük a könyvtárhasználati órákon: Dokumentumismeret tanítása
8. Mérés, osztályozás, értékelés: A könyvtári állomány feltárásának és rendszerezésének megismertetése
9. A tanulás tanulása és tanítása, tanulási programok fejlesztése: A pedagógiai projektek
10. A szellemi munka technikájának tanítása: A bibliográfiai hivatkozás
11. A kompetenciafejlesztés lehetőségei az iskolai könyvtárakban: Az információkeresés és katalógushasználat tanítása
12. A könyvtár szerepe a tanítási - tanulási folyamatban: Órák a könyvtárban: Könyvtár alapú szakórák tartásának módszertana
13. Az elektronikus tájékozódás módszertani kérdései: Az elektronikus dokumentumok tanítása
14. Iskolai projektek megvalósítása a könyvtárral: Projektek a könyvtárban
15. A tanultak számonkérése, az önálló produktum bemutatása, megbeszélése

Ajánlott szakirodalom:

1. Dán Krisztina - Haralyi Ervinné (szerk.): Bevezetés a könyvtárhasználat tanításába, Módszertani segédanyag óraleírásokkal Bp., FPI, 2001, 375 p.
2. Dömsödy Andrea: Bibliográfiai hivatkozás interneten elérhető forrásokra In: Iskolakönyvtáros, 2010. 4. sz., 3-5. p
3.Dömsödy Andrea: Foglalkozások, módszerek a tanulók könyvtárképének fejlesztéséhez In: Talentum, 2008. 63-71. p.
4.Dömsödy Andrea: Könyvtár-pedagógia, Bp., KTE,Flaccus, 2003., 120 p.
5. Nahalka István (szerk.): Hatékony tanulás (A gyakorlati pedagógia néhány alapkérdése, 3.) Bp., ELTE PPK, 2006, 185 p. URL: http://mek.niif.hu/05400/05446/05446.pdf Utolsó letöltés: 2011.01.03.
6.Dr.JuhásznéBelle Zsuzsanna: Könyvtár-pedagógia 1.2. jegyzete DE www.unideb.hu
7.Gaskó Krisztina: A tanulási kompetenciák szerepe a tanulásfejlesztésben, Kísérlet egy tanulási kompetenciaháló megalkotására In: Iskolakultúra, 2009. 10. sz., mell. 3-19.p.
8.Hock Zsuzsanna: A kompetenciafejlesztés - diagnosztikus mérés a könyvtár-pedagógiában In: Budapesti Nevelő, 2010. 1. sz., 129-132. p.
9.Szebenyi Péter (szerk.): Tájékoztatók a NAT műveltségi területeiről, Informatika (NAT-TAN) Bp., Korona, 1997, 77 p.
10.Tóth Viktória: Így is lehetne: A nyelvi-informatikai évfolyam könyvtárpedagógiai lehetőségei, Bp., FPI, 2005, 63 p.

Kód: BT-SZVMMOD1	Legújabb szaktudományi eredmények és közoktatási alkalmazási lehetőségek I. Módszertan (Kémia)			Kreditszám: 4
Választhatóság: kötelező	**Heti óraszám:** 15	**Kurzuszárás:** gyakorlati jegy	**Tanóraforma:** szeminárium	**Előfeltétel:** —

A tárgy célja:A kémia tantárgypedagógiai legújabb eredményeinek bemutatása, a napi tanítási gyakorlatban történő alkalmazhatóságának megvitatása

A teljesítés feltétele: egy, az oktatóval előzetesen egyeztetett kémia tantárgypedagógiai téma kidolgozása és bemutatása 20-25 perces számítógépes prezentáció formájában. Egy 2-3 oldalas írásbeli reflexió a kurzuson hallottak-tanultak saját tanítási gyakorlatba történő beépítésének lehetőségével kapcsolatban.

Tematika:

1-2. Egy kutatási eredményekre épülő kémia tantárgypedagógia alapjai. Tanuláselméleti alapok
3-4. A tanulók kémiai gondolkodásának jellemzői
5-6. A kémiai fogalmak tanításának lehetőségei és problémái. Megértési zavarok a kémia tanulásában
7-8. A kontextusalapú tananyag-feldolgozás lehetőségei. A kémia tanításának módszerei. Tanulásszervezési eljárások
9-10. Szemléltetés a kémia tanításában
11-12. A problémamegoldás kémiai vonatkozásai
13-14. A kémiaoktatás kutatásának módszertani alapjai
15. Számonkérés: a kidolgozott téma bemutatása, megvitatása.

Az órák konzultációs jelleggel, tömbösítve kerülnek megtartásra. Ehhez a kiadott szakirodalmi szemelvények előzetes feldolgozása szükséges.

Szakirodalom:

Kötelező szakirodalom:

- Tóth Zoltán (2015): Korszerű kémia tantárgypedagógia (Híd a pedagógiai kutatás és a kémiaoktatás között). SZAKTÁRNET-könyvek, Debreceni Egyetem Tanárképző Központ, Debrecen

Ajánlott szakirodalom:

- Bohdaneczky Lászlóné, Sarka Lajos és Tóth Zoltán (2015): Kémiatanárok szakmódszertani továbbképzése. SZAKTÁRNET-könyvek, Debreceni Egyetem Tanárképző Központ, Debrecen
- Radnóti Katalin (szerk.) (2014): A természettudomány tanítása.Szakmódszertanikézikönyv és tankönyv. Mozaik Kiadó, Szeged.
- ReváknéMarkóczi Ibolya és Nyakóné Juhász Katalin (szerk.) (2011): A természettudományoktanításának elméleti alapjai. RE-PE-T-HA könyvek, DE TEK, Debrecen
- BohdaneczkynéSchág Judit és Balogh László (2010): Tehetséggondozása közoktatásban a kémiatudományban, Magyar TehetséggondozóSzervezetek Szövetsége, Géniusz Könyvek
- Szalay Luca (szerk.) (2015): A kémiatanítás módszertana. ELTE TTK, Budapest

Szakdolgozati témakörök:

A tematikában tárgyalt kérdéskörökhöz kapcsolódóan, előzetes egyeztetés alapján.